

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

§. 3. Testimonijs Sanctorum Patrum prædicta doctrina, & locutio
comprobatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
124

quendi modum obtinet. Cæterum ad hanc contemplationem supernaturalem hoc secundo modo sumptam, atque adeò ad hanc omnimodam denudationem sic acceptam positivè quærendam, nequaquam inuitat Mysticus noster Doctor, propter eas, quæ supra n. 5. diximus, sed solum docet, eam non impedire, seu remouere ea, quæ eius à Deo infusionem impedire possent. Superest autem modo, ut Sanctorum Patrum, ac illustrium Doctorum testimonia, in quibus eadem doctrina, & locutio Venerabilis N. IOANNIS de prædicta denudatione non solum in primo, sed etiam in secundo sensu iam explicato continetur, referamus.

§. III.

Testimonijs Sanctorum Patrum prædicta doctrina,
& locutio comprobatur.

14. **O**btineatque primum locum Ecclesiæ lumen D. Augustinus lib. 12. de Genesi ad litteram c. 12. & 26. ubi de eleuatissima contemplatione, quæ in hac vita haberi potest, loquens, sic habet: *ibi sine vlla corporis similitudine perspicua veritas cernitur, nulli opinionum falsarum nebulis offuscatur, ibi virtutes animæ non sunt oppressæ ac laboriosæ, & infra subiungit: Vna ibi, & tota virtus est, amare quod videtur, & summa felicitas est, habere quod amatur, quod etiam docuit tract. 102. in Ioannem his verbis: Cùm verò spiritualis experit omnia iudicare, ipse autem à nemine diiudicari, etiam si in hac vita adhuc velut per speculum ex parte respicit, tamen non nullo corporis sensu, non nulla imaginaria cogitatione, quæ capit, aut fingit qualiscumque similitudines corporum, sed mentis certissima intelligentia Deum intelligit, non corpus ipsi, sed spiritum, &c.*

Sed latius, & expressius id ipsum docet lib. 9. confes. cap. 10. his verbis. *Dichæmus: Si cui fileat tumultus carnis, fileant phantasia terra, & aquarum, & aëris; fileant & poli, & ipsi sibi anima fileat, & transeat se non se cogitando: fileant somnia & imaginaria reuelationes, omnia lingua, & omne signum, & quidquid transeundo fit, si cui fileat omnino. Quoniam si quis audiat, dicunt hac omnia: Non ipsa nos fecimus, sed fecit nos qui manet in æternum. His dictis si iam tacuit, qui exierunt aurem in eum qui fecit ea, & loquatur ipse solus, non per ea, sed per se ipsas, ut audiamus verbum eius, non per linguam carnis, neque per vocem Angelis, nec per sonitum nubis, nec per ænigma similitudinum, sed ipsum, quem in his amamus, ipsum sine his audiamus: sicut nunc extitimus nos, & rapida cogitatione attingimus æternam sapientiam super omnia manentem; si contentur hoc, & subtrahantur alia visiones longè imparis generis, & hac vna rapiat, & absorbeat, & recondat in interiora gaudia spectatorem suum, ut talis sit sempiterna vita, quale fecit hoc momentum intelligentia, cui suspiramus, nonne hoc est: in gaudium Domini tui?*

15. **C**ontinuat Augustino eius perpetuus discipulus, & illustrator Angelicus Doctor D. Thomas in 3. dist. 34 q. 1. art. 4. his verbis: *In statu viæ Deum magis videmus cognoscendo quid non est, quam apprehendendo quid est; & ideo quantum ad statum viæ, ponitur cor in munditia, non solum à passionum illecebris, sed etiam ab erroribus, & phantasmatibus, & spiritualium formis, à quibus omnibus docet abscedere, Dionys. cap. 1. de Mystica Theologia, tendentes in diuinam contemplationem, & in eadem quaestione art. 2. sic inquit: In his autem, quæ supra rationem sunt, perficit fides, quæ est inspectio diuinorum in speculo, & in anagnate, quod autem spiritualium quæ*

quasi nuda veritate capiuntur, supra humanū est modum: & hoc facit donum intellectus &c. quasi diceret, quod d. & si intellectus cum humano modo, tam in ordine naturali, quā in ordine supernaturali operatur, nequit spiritualia, quasi nuda veritate capere, sed in speculo, & ænigmate medijs phantasmatis, & formis sensibilibus, ut ipsemet S. Doct. locis supra n. 6. citatis, & alijs docet; at tamē quando intellectus supra humanum modum operatur, tunc phantasmatum, ac specierum sensibilibum vsu nequaquā indiget; idēque docet dist. 35. quæ. 2. articulo 2. quæstiuncula 2. in corpore, & ad secundam vbi auctoritatem illam Dionysij 1. cap. de cœlesti Hierarch, quod scilicet, *Impossibile est nobis aliter lucere diuinum radium, nisi varietate sacrorum velaminum circumuelatum*, sic explicat Sanct. Doctor, quod Dionys. loquitur quantum ad principium reuelationis diuinorum, in qua, quasi per sermonem quendam, nobis in signis, & figuris proponuntur, sed vterius de auditis sic per donum intellectus mens illustratur. Quam etiā doctrinam docuit de verit. q. 13. artic. 2. ad 9. vbi expressē asserit, species intelligibiles à Deo aliquando infundi sine villo phantasmatum aut imaginationis consortio: agit enim ibi de duplici raptu, quorum vnus est, quo mens rapitur, id est, alienatur, & omninō abstrahitur à sensibus externis ad imaginariam visionem; alter, quo abstrahitur, & rapitur à sensu, & imaginatione simul ad intellectualem visionem: Et hoc (inquit D. Thom.) dupliciter, vno modo secundum quod intellectus intelligit Deum per aliquas intelligibiles immisiones, quod est propriè Angelorum, & sic fuit extasis Ada. ut dicitur Genes. 2. in Glossa; qua extasis rectè intelligitur ad hoc immissa, ut mens Ade participet Angelicæ Curie, & intrans in Sanctuarium Dei nouissimè intelligeret, &c. Vbi apertè docet Adam, modo Angelorum, sine vlla imaginationis cooperatione per species intelligibiles à Deo infusas, Deum fuisse contemplatum.

Eandem doctrinam habet D. Bernardus serm. 52. in Cantic. vbi sic inquit: *Moriatur anima mes morte etiam si diu potest, Angelorum, ut presentium memoria excedens rerum se inferiorum corporearumque non modo cupiditatibus, sed & similitudinibus exuat, sitque pura cum eis conuersatio, cum quibus est puritatis similitudo talis, ut opinor, excessus aut tantum, aut maxime contemplatio dicitur, rerum enim cupiditatibus viuendo non teneri, humana virtutis est, corporum vero similitudinibus speculando non inuolui, Angelica puritatis est. Vtrumque tamen diuini muneris est, vtrumque excedere, vtrumque seipsum transcendere est, sed longe vnum: alterum non longe. Beatus qui dicere potest: Ecce elongaui fugiens, & mansi solitudine, &c. Id ipsum docet sermone 35. in Cantic. his verbis: *Transisti carnis oblectamenta, ut minime iam obediās concupiscentijs eius, nec tenearis illecebris, perfecisti, & superasti te, sed nondum elongasti, nisi, & irruentia vndique phantasmata corporearum similitudinum transfutare mentis puritate praualeas, &c.**

Accedit D. Bonauentura itinere 3. æternit. distinct. 4. vbi sic loquitur: *Secundò modo fit hæc reuelatio æternorum siue visio intellectualis, ut dicit Ricardus, quando spiritus humanus per internam inspirationem suauiter factus, nullis mediantibus rebus visibilibus ad cœlestium cogitationem erigitur, sicut vidit Propheta, qui vidit in spiritu, & Aimo super Apoc. concordat vbi dicit: *Intellectualis visio siue reuelatio fit quandoque non per corporales res, nec per similes, sed ipsa veritas immediate manifestatur videntibus, &c.* Et itinere 3. æternit. distinct. 4. ar. 2. sic ait: *Quartus gradus secundum Ricardum est, qui in ratione, & secundum rationem formatur, quod vtiq; fit, cum semoto omni officio imaginationis solum alijs animus intendit,**

16.

17.

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

128

qua imaginatio nō nouit, &c. Et inferius subiungit: Hic gradus contemplationū perfectior est precedentibus, eo quod tam à corporalibus, quam à temporalibus magis elongatur. Vnde Ricardus dicit, quod in hac contemplatione animus humanus, primum pura intelligentia vititur, quia inuenit omnium imaginationis officio ipsa intelligentia nostra in hoc primo negotio se ipsa, & per seipsum in genere videtur, &c. Ad quod propositum ibidem, & ar. 4. multa subiungit, & de Theologia Mystica circa finem ait: Quod si etiam per amorem, & illuminationem diuinitus informam ab intellectu admixtio phantasia separaretur, semper tamen intellectus Deum modo finis, & limitato apprehendit, &c. Et de luminatibus Ecclesie serm. 2. de ingressu ad sapientiam sic ait: Ad istum saporem uuat superferri omnibus sensibilibus, omnibus occupationibus intellectibilibus, quæ sunt cum phantasmatibus, transire etiam angelicas intelligentias, ut possit cum Spiritu dicere: Inuenerunt me vigiles, &c.

18. Huic etiam sententiæ subscribit Hugo de Sancto Victore lib. 2. de anima cap. 20. his verbis: Redeat ad se mens rationalis, & colligat se in se, ut sine imaginibus corporum seipsum, & Omnipotentis Dei inuisibilem naturam considerare valeat, terrenarum phantasmatum imaginem, & quidquid terrenum cogitationi eius occurrat, respiciat, &c. Et clarius in eodem loco huiusmodi contemplationem explicat dicens: Cum enim caperit mens per puram intelligentiam semetipsam excedere, & illam incorporea lucis claritatem tota intrare, in actum inordinamenti excessu illa, quæ exsuperat omnem sensum, inuenitur, atque obtinetur, ut fiat filium in celo quasi hora dimidia, ita ut contemplantis animus nulla alterantium cogitationum turbatione turbetur, nihil sensualitatis, nihil illic agit imaginatio, sed omnis interior vis animi proprio interitū videtur officio.

19. Præterea Ricardus de Sancto Victore lib. 3. de contemplatione cap. 1. sic inquit: Quid hic facit phantasmatum corporalium creatrix, moderatrix, & reparatrix imaginatio, recedat procul ab hoc negotio tot phantasiarum formatrix imaginatio, quæ tot corporum formarum quotidie nouas creat, &c. Subiungitque, nihil hic profunt, imo multum obstant suorum formachrorum tam copiosa multitudo, &c.

20. Insuper Albertus Magnus lib. de adhaerendo Deo cap. 4. sic ad propositum proferunt loquitur: Felix ergo, qui per abstersionem continuam phantasmatum, & imaginum ac per introversionem, & sursumductionem mentis in Deum, tandem aliquando excitatur phantasmatum, &c. Et paulò inferius subiungit: Omnia igitur phantasmata, species, imagines, & formas rerum omnium citra Deum, à mente reijcias, ut in solo nudo intellectu & affertur, ac voluntate tuam pendeat exercitium circa Deum intrate, &c. Et paucis inceptis, sic concludit: Summo opere igitur necessarium est, ut audita, visa, facta, & dicta, & similia sine phantasmatibus, imaginibus, & occupationibus recipiantur, nec etiam ex consequenti, vel antea, vel postea super hoc phantasmata, & implicationes formentur, aut nutriantur, &c. Quam etiam doctrinam c. 8. & 10. repetit.

21. Consonat Sanctus Nilus cap. 63. de oratione, ubi sic inquit: Cum oras, ut sepe Deum in reipso, in dō accede sine materia ad expertem materia, & intelligis, &c. c. 64. ait: Cum non potest inuidus Damon memoriam in oratione excitare, tunc temperationi corporis vim recipit, ut faciat aliquod inusitatum simulachrum apparere ad figurandum Deum, quomodo rem suam in stodia tua, mensuram, tuam à nouissis istis inter orandum custodi, &c.

22. Doctrinam hanc sapientissimè docet, probat, ac defendit Dion. Cartusianus, necnon opuscul. de Vita in claustrum cap. vitimo, ubi loquens de contemplatione perficitur inquit

inquit: Interdum autem fit hoc sublimius, purius, atq; diuinius per species & radios intellectuales, hoc est per solam intellectualem illuminationē, & spirituales species, aut lumina infusionē, sicq; contingere solet per sonos perfectius, heroicis, ac diuinis, &c. Quod adhuc clarius docet in cōmentarijs Mysticæ Theologiæ art. 2. id ex Dionysio probans, & inter alia, sic inquit: Si sine phantasmate nequit mens humana quidquam cognoscere, quomodo vera sunt, quæ de anagogica, ac pure mentali contemplatione, & superna illustratione Sancti locuti sunt, & scripserunt, &c. Nec minus clare idem statuit in commentario cœlestis Hierarchiæ art. 5. q. 6. nec nō, & in 1. sententiarum dist. 2. alijsq; in locis.

Docet etiam id ipsum Doctor Ioannes Taulerus sæpissimè in suis operibus Mysti- 23.
cis, ut sermone vnico Dom. 1. post Natiuitatem, his verbis: Vbi enim vires anima à cunctis operibus, & imaginibus abstrahuntur, ibi verbum istud profertur, &c. Vbi ad hoc propositum multa subiungit, & clarissimè cap. 25. institutionum, nec non cap. 35. eiusdem libri, vbi sic ait: Quod si querat aliquis, cur omnibus imaginibus renuntiandum sit? Respondetur eam ob causam, quod non nisi via quadam sine ad nudam, & simplicem veritatem, si ergo ad veritatem ipsam pertingere velint, paulatim abdicanda via est, &c. Et inferius sic subiungit: Caterum tria sunt, ex quibus aduerri potest, quando prædictæ imagines abdicandæ sunt, &c. Vbi de hoc latè, & eruditè tractat, signaque ad hoc cognoscendum, sicuti Venerabilis noster IO-ANNES constituit.

Accedit Rusbrochius de perfectione Filiorum Dei cap. 2. vbi agens de rebus, quæ reddunt hominem interitum, inquit: Primum est, cor imaginibus vacuum, &c. Et paulo inferius: Est interna libertas, id est, vt absq; imaginibus, vel simulacris & impedimentis se se quis possit erigere in Deum in cunctis exercitijs internis, & cap. 3. sequenti, homo contemplator sit liber, & expeditus ab omnib; semper in intima spiritus sui penetralia nudus, & imaginib; vacuus, &c.

Consentit sapientissimus ille Antistes Frater Bartholomæus à Martyribus 2. part. 24.
Compendij spiritualis cap. 11. vbi sic loquitur: Imo tempore vnionis inter Deum, & animã quacung; licet bonæ imagines sunt, procul expellendæ, quia sunt media inter verumq;, idèd athleta huic peruenire cupiens (Deo ipsum trahente, atq; vocante) cum primum senserit se diuino amore vehementer inflammati ac sursum trahi, prope rescindat quaslibet imagines, festinetque ad Sancta Sanctorum, & ad internum illud silentium, in quo non humana, sed diuina dumtaxat est operatio, ibi enim Deus ipse est agens, homo verò patiens: nam dum vires anima silent, & à propria actione quiescunt, atq; ab omni deniq; externa imaginatione libera sunt, Deus ipse loquitur, easque mentis vires pro libito disponit, & afficit, nobilissimum opus in ea peragens, &c. Et paulo antea dixerat: O verè beata anima, quæ propria omni operatione seposita, in rememoratiua nudatur omnibus imaginibus, &c. Id ipsum docet 2. part. compendij cap. 12. §. 1. vbi sic loquitur: Euenit enim sæpissimè vt is qui rapitur, non solum cesset ab operationibus sensuum externorum, ita vt omnino ignoret quid extra fiat, sed etiam virtuti phantasticæ, ac imaginariæ actio sua penitus denegetur, adeo vt phantasma nullum irruere valeat, aut si irruat, non rationis, voluntatisq; superioris virtute prematur.

Correspondet etiam huic testimoniorum catenæ apponat testimonium cœlestis 25.
nostræ Magistræ THERESIÆ, quæ capit. 27. suæ vitæ de hac altissima contemplatione loquens, sic inquit: DEVS quippe in intimo anima penetrabilibus id imprimit, quod eam vult intelligere, ac sine ulla imagine, aut verborum forma id representat: hic modus

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
129

quo Deus animam intelligere facit id quod vult, nec non magis, ac veritates & mysteria, imprimi
setur: nam scpe, hoc est, tum cum mihi Dominus aliquam visionem, quam Maestas eius mihi repre
sentare dignatur exponit, tali modo id fieri solet: & hic modus esse videtur, in quem se eadem
minus potest ingerere. Hac quippe visionis & locutionis species, est quidam ita spirituale, ut nulla, nec
iudicio, in potentijs aut sensibus sit concitatio, & qua aliquid ad rem suam spectans demon possit
cere. Ex quibus omnibus prima pars huius propositionis Mystici nostri Doctores,
quæ de imaginum, ac phantasmatum denudatione agit, satis superque, tam quoad
rem, quàm quoad loquendi modum tot Sanctorum Patrum illustrium; Doctorem
testimonijs comprobata manet.

276. Nec ex huiusmodi doctrina sacrarum imaginum extenarum vsus, ac debita re
verentia etiam perfectis, & contemplatiuis interdicitur, imò potius debum earum
sum, & cultum Mysticus noster Doctor tuadet, ut infra ostendemus, sed solum cum
prædictis Sanctis Patribus, & Doctoribus intendit Ven. noster IOANNES, imago
nes internas rerum corporearum, & has non semper, sed in ipso contem plationis per
fectæ actu, denudandas esse; quomodo autem vir perfectus circa extenarum imagi
num vsum se gerere debeat, infra, in propositione citata ex professo declarabitur.

§. IV.

*Animaduersio circa statutam doctrinam val
de notanda.*

283. Cæterum adhuc circa internarum imaginum denudationem, valde oblectan
dum est, in earum numero nequaquam computari voluisse Mysticum nostrum
Doctorem, Christi domini eiusque humanitatis imagines, ita ut etiam in sublimi hac
contemplatione semper denudandæ sint, quamuis etiam aliquando eas dimitteudas
esse asserat, quoties scilicet ipsemet Deus ad puræ diuinitatis sublimem contem plationem
mentem eleuat: quam doctrinam expresse tradidit lib. 3. operis quod intitu
bitur, *Ascensus Montis Carmeli*, cap. 1. his verbis: Hoc autem studium obliuiscendi ac reliquias
notitias & figuras, nunquam de Christo eiusque sacratissima humanitate intelligi debet. Licit
nim interdum in contemplationis culmine, & simplici diuinitatis intuitu sacratissima huius hu
manitatis non recordeatur anima, eo quod propria sua manu subleuauerit Deus spiritum ad eam
quasi confusam, & valde supernaturalem notitiam; verum & industria data que operatur
uisi nullo pacto, ac nulla ratione expedit, siquidem eius intuitus, amor & que meditatio ad om
nium bonum promouebit, illiusque ad inuicula facilius vnionis fastigium conscendet. Clarum est enim
quod quæuis aliæ visibiles & corporeæ res obliuione sepeliri debeant, eo quod vnionem præpeditant,
quaquam tamē in hoc numero reponendus est ille, qui ob remedium nostrum homo factus est, qui
veritas, osium, via, & dux ad omnia bona. Quibus verbis nihil clarius, nec conuenientius
pro hac re dici potest.

190. Vnde eandē prorsus doctrinam docet S. Mat. N. THERESIA, quæ & si valde re
prober eorū opinionē, qui humanitatis Christi Dñi imagines data opera ab his, qui
ad sublimis contemplationis statum iam accedunt, vel peruenerunt, relegandas esse
sentiant; tamen non propterea negat, imò potius expresse concedit aliquando in
sublimi contemplatione huius sanctissimæ humanitatis præsentiam dimitteudas esse
se; vel, ut melius dicam, vi huius sublimis contemplationis diuinæ omnes fecerunt.